

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“

вноситься в Австрії:

на цілий рік	24 К
на пів року	12 К
на чверть року	6 К
на місяць	2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденною виставкою 7 доларів або 14 рублів; з виставкою двічі в тиждень 6 доларів або 12 рублів; з виставкою що суботу 5 доларів або 10 руб. Поодинокі числа по 10 центів.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Виреш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо рукою ми серце і віра рукою“. — З Русланових польвів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5 год. по полудні. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслана“ при ул. Хмельовського ч. 15, II. поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського ул. Я. Гайлоньська ч. 3.

Рукописи звертає ся лише в попередню засторогу.

Рекламації лише неопечатані є вільні від порта. — Оповідки звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надісланім“ 40 сот. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки.

Зїзд трох монархів у Берліні.

(Δ) В Берліні відбуло ся весіле князя Кумберляндського з німецькою цїсарівною. Тим способом помирили ся два німецькі роди Вельфів і Гогенцолернів, котрі були в довговічній спорі із собою, а чимала заслуга в тім припадає самому німецькому цїсареві. Однак се родинне на перший погляд торжество буде мати неперечно також важне політичне значіння. З нагоди сего торжества прибув до Берліна англійський король і російський цар а тим способом відбув ся там зїзд трох монархів, Англії, Німеччини і Росії. Особливо замітний приїзд англійського короля Юрія, до Берліна, що можна вважати значним кроком до порозуміння між Англією а Німеччиною, котрому з усіх сил пособляє король Юрій. Змагане до зближення Англії до Німеччини а тимсамим до тридержавного союзу проявило ся останніми часами в кількох подїях. Недавно був в німецькій столиці лорд Морлет, а відтак оповіщено в обидвох державах вислід урядових переговорів в справі Багдадської залізнички. Англійське дневникарство ліберальне є одушевлене сим зворотом в англійсько-німецьких взаєминах і бачить в сім порукі мира. Як небудь уніоністичні часописи досить холодно відносять ся до сих прояв, то нема сумніву, що порозуміння між обома державами промощено і оно в останніх часах досягнуло значні успіхи.

Зїзд трох монархів у Берліні вигає також з вдоволенням півурядова „Россія“ і пише, що зїзд треба вправді приписати родинному торжеству, однак єсть він також новим доказом бажань обидвох монархів, російського і німецького, щоби зазначити приятні взаємини поміж обома сусідніми державами. Сусідство обох держав, господарські їх інтереси і споріднене обох монарших домів надає взаєминам обидвох держав тривкості, котра не раз відгравала важну роль в удержанню політичної рівноваги Європи. Сі приятні взаємини між Росією а Німеччиною, котрі належать до окремих союзів великих держав, улекшують їм нераз рішане питань міжнародної політики, в котрих інтереси тридержавного порозуміння. В останніх десятиліттях відбували ся часто зїзди монархів, а в тім можна бачити бажанє, щоби особистим прикладом причиняти ся до скріплення обоюстороннього довіря поміж державами і народами. З того становища бачить „Россія“ в царській побиті в Берліні позваку скріплення мира взагалі а сусідських приятних відносин з окрема. При нагоді сего родинного торжества і зїзду трох монархів відбули ся, як звичають телеграми, приватні сходни трох монархів в цїсарській палаті в крмнатах призначених для царя.

Нарада, котра відбула ся там, тривала більш години, а монархи розмовляли із собою без участі інших осіб зовсім довірливо. Однак загально здогадують ся, що сі наради відносили ся без сумніву до основного обговорення заграничної політики, на полі котрої тепер виривають нові небезпеки.

Значачити тут годить ся, що князя родина кумберляндська була все з Габсбургим домом у приятних взаєминах і в своїм осідку в Гімунден, недалеко від цїсарської столиці літної в Іллію, почувала ся як у себе дома. З того часу коли Німеччина в тридер-

жавнім союзі вийшла в приятні взаємини з нашою монархією, намагали ся обидва монарші роди, Гогенцолернів і Габсбургів довести до помирення з Вельфами, чого бажав не тільки цїсар Вільгельм I, але ще більше сучасний німецький монарх. Подружжє князя Кумберляндського з німецькою цїсарівною залагодило нарешті довговічний спір між Гогенцолернами і Вельфами, а посередно причинило ся до зближення між Англією і Німеччиною. Се чимало причинило ся до безпеки світового мира так, що навіть нові кроваві подїї на Балкані не зможуть єго заколотити.

Допись з Перемишля.

(„Росадники схижи“).

Ми привикли звертати увагу на великі особи — а забуваємо дуже часто на тих ніби то незначних стовпчиків народного життя — дяків. Тимчасом дяки се дуже важний чинник в життю нашого народа. Се ті прості піонери, що найлекше і найближе можуть стикати ся з народом і мати на него великий вплив. Давнійше, коли школи були в руках духовних властей, були дяки в них учителями, від чого мали назву дяко-учителів. Повага дяко-учителя була в селі дуже велика — бо се був одинокий письменний чоловік по сьвященнику. Матеріяльно стояли тоді дяко-учителі не згірше і могли своїх синів без труда посилати до шкіл. Весь рух і народне життя лежало у великій мірі в руках дяко-учителів, котрі були оруддєм своїх душпастирів. І наколи наш нарід так дуже привязаний до свого обряду і Церкви, то не малу заслугу мають в тім і дяки, котрі в школах парохіальних по більшій часті научали „бїнія“ церковного.

Згодом, коли школи перейшли на краєвий етат, погіршила ся доля дяків, котрі страли тим самим доходи за науку. Деякі з них доповнювали потрібні іспити і стали учителями в краєвих школах, інші і то переважна часть стала виключно дяками і жила лиш з парохіальних доходів. Звичайно був тоді дяком місцевий господар, що попри свою господарку повинн обовязки дяка і лиш в той спосіб міг вижити, бо з самих доходів дяківських був би не міг удержати ся. Через се лучало ся густо-часто, що становиче дяка переходило з вітця на сина, і таких дяків називано самоуками, бо научив ся дякувати від вітця, а нарід говорить, що сам від себе. Бути дяком належало до великої почесности. Тому хотяй дяківські доходи не були великі, то мимо сего забігали самоуки у сьвященника ласки, щоби стати дяком. Народний рух, який захопив Галицьку Україну, не поминув і дяків. Они були людьми письменними і через їх руки переходили брошури, книжки, які приходили до села на руки місцевого сьвященника. Тому, якими переконаннями жив сьвященник, такими був перенятий переважно і дяк. Тоті переконання ніс він між нарід підчас хрестин, весіль, команш, та в читальнях. Старше покоління дяків є переважно москвофільське, що в українстві добачує все ще безбожників, котрі відкидають сьвяті букви. Они радо висилають (з Лемків) синів до православних семінарій в Росії, бо там, мовляв, є правдива руска — тверда православна віра. Крім дяків самоуків є ще дяки іспитовані, що виходять з інститута для дяків в Перемишлі, фундованого бл. п. єпископом Світурским. З того ін-

ститута виходило найбільше „господинів“, москвофільів, бо в такому дусі виховували їх крилошани москвофіли, котрі мали нагляд над інститутом. Не мало впливає в дусі москвофільським на вихованців інститута теперішній дяк господин Стиранець. Для того треба звернути більшу увагу на тих, на око незначних стовпчиків нашого народного життя, бо опісля они можуть по селах чимало зробити доброго або злого для народу і католицької Церкви.

Домагаємо ся для дяків поліпшення їх долі, але рівночасно бажаємо мати в них правдивих католицьких дяків. Тому належало би більше поучувати їх в інституті о католицькій вірі, а менше уживати їх до ріжнородних обслуг.

Наколи дяк має бути правою рукою католицького сьвященника, то єму за мало і ті два роки в інституті на образование, а не то щоб забирати єму час на річи до него неважливі.

Допись з Сяніччини.

(Ще пан Теодор Сеніця. Загальні збори філії Сільського Господаря. Дієво „de politicis“: „wies ludowy“, „sejmik Wrzesniowski“, „wies Klingera“). Гороскопи на будучність).

(Конець).

„De politicis“ також годі не згадати.

Нас самих як і наших ефіяльтів на разі лишу, бо й тихо в нас ще, аж любо, а кацарська язва таки ще добре не зорізувала ся, кого властиво мають на посьміховище виставити, Дудкевича — чи Савюка.

Інакше Поляки.

Робота в нагоди виборів розпочала ся у них вже на добре, і так, як і по інших округах, так і тут станули до борби дві воюючі сторони: прихильники виборчої реформи і єї противники.

„Wies“ за „wies-om“ ідуть як в „rogu obfitości“.

Зачинаймо „з кінця“.

В п'ятницю дня 9. мая скликало польське сторонництво людове „wies“ до салі „Сокола“ в справі виборчої реформи. Аранжерями були професори: Рольський і Захаря. Селян було з 50, решта місцева інтелігенція. Бесідники вказували на конечність зміни в краю, виказали конечність соймової виборчої реформи і мирного пожиття обох народностей а закінчене одного з бесідників: „oby Duch święty zeszedł na naszych biskupów i natchnął ich za reformą“ дає найлучший доказ, що собі єпископат польський наробив, вмішуючи ся в партійну політику; стратив в своїм власнім народі на повазі і наразив ся на докори, які ему необчислені шкоди нанесуть.

Не осли позаду й вороги соймової виборчої реформи.

Пан посол Вжесньовський не міг прецінь остати позаду і „musiał naturalnie złożyć mandat w ręce tego poszczewego ludu, z którego rąk go otrzymał“.

Той „люд“ найшов ся, річ природна, в „комплеті“! 5-ох — словами п'яток селян прийшло до салі „Сокола“, решту слухачів в числі 34(!) творили місцеві „obywatele i ojcowie miasta“.

„Wies“ справді „operetkowy“.

Панове бесідники в особах п. Вжесньовського і якогось Римаря з Кракова, думали, що находять ся „między swoimi“, бож „wies“ був за запрошеннями(!), стали пописувати ся так нечуваними вісентивцями, що годі бодай головний зміст увіковічнити. Пан Вжесньов-

скі отже „ma honor należec do przeciwników reformy“. Пан Вжесньовський „ma honor“ nie znać Ukraińców. „Są tylko „poszczewi Rusini“ ktorých t. zw. Ukraińcy nazywają false kasapami“. Пан Вжесньовський „ma honor“ potępić całą akcję stańczyko-stapińsko-ukraińską“, a pan Rymar napiętnować warcholską działalność wielkiego trybuna ludowego p. Stapińskiego, „który dawno powinien gnić pod ziemią!“. По таким „uśmierceniu“ повстає п. Фідлер і вносить „przesłać naszemu episkopatowi wyrazy hołdu i podziękę za jego śmiałość, dzielność i patriotyczne stanowisko zajęte w sprawie reformy wyborczej!“ При тім й не оцаджено намісника Божиньського... Ц. к. урядники довідали ся, що їх ц. к. намісник не є нічим иншим лиш... масоном і т. п. „Гучні“ „брава“ і оплески, о скілько 39 людий могло на такі здобути ся — пан Вжесньовський також „klaskal“ — розлягли ся на салі. Та ось просить о голос якийсь бородач. „Nasz? nie nasz... Rusin... napewno moskalofil, pojeździ sobie i po Ukraincach i po Bobrzyńskim! Aż coś cudzo! Таки „Ukraińiec“ П. Гавдяк забирає голос і в досадних словах схарактеризував роботу п. Вжесньовського і єго прихильників. І треба було бачити комічний вигляд пана посла, коли п. Гавдяк запитав єго, в чіі руки складає він, вибраний з сільської куриї, свій мандат? Чи в руки лиш тих п'яток селян?

Треба було видіти той бідний і нещасливий вигляд пана посла, коли п. Гавдяк пригадав єму, що саме українські голоси допомогли єму до побіди. „Przypadłem — skazany собі пан Вжесньовський, „już więcej sejmku w życiu nie zobaczę!“ І треба було бачити ту лють присутних, коли п. Гавдяк кинув їм в очи закид страшний москвофільства! При уквалюванню конституції третого мая ревілі московські армати і катували польських патріотів, а нині їх правнуки лучать ся з московськими запродацями і ладять кайдани і польському і руському народові!

Щось так мерзеного, що й писати не хоче ся, а звітчик в „wiescu“ „ma honor“ ще в „Słow-i-polskim“ зазначувати „zgodność opinii“. Не диво й, що „wies“ той чи може „sejmik relacyjny“ полишив по собі в місті лиш несмак і огиду!

Вкінці годі не зазначити, що й соціалісти оголосили „wies ludowy“ в „Яд Харузім“ на який зїхав ві Львова towarzysz Zygmunt Klinger. В засаді прелегент був за виборчою реформою, за „poniewolonym chłopem i robotnikiem polskim i ukraińskim“ але тут поставив бим мале заштатанє: Чи пан Клінгер забав уже по українськи говорити і таки не мав для того українського робітника ні одного ласкавого слова? Та й ще одно всіх ударило, тай немало здивувало. Пан Клінгер, який уже давно стратив посаду гімназійального суплєнта і тепер займає посаду в адміністрації „Wies-u pow-ogo“ чомусь не погордав тим „буржуйним“ титулом „професор-а“ й виписав себе на величезних афішах, товстим друком towarzysz profesor(?) Klinger, шкода, ще треба було додати: „ze Lwowa!“

Так то чогось иншого учить нас теорія, а чогось иншого практика. Говорять навіть, що й п. Клінгер зголосить тутки свою кандидатуру. „Щастя му Боже!“ Ще не оден тут вилізе і не оден тут покаже ся!

Дальше, дальше, готово бути тут більше кандидатів — як виборців. А московські запродацї стануть тоді одною лавою до роботи і спінувши рублями перепнуť свого...

І може прийти тоді ще раз до огидної

події, що між представниками обох поселених в Галичині народів появлять ся ще раз якийсь перевертень, зрадник свого народу і хитрий але безпощадний ворог другого народу.

А на се прецінь годі позво- лити!..

Nec Hercules.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приведу- вати нам нових передплатників в кругах сво- їх знакомих.

Передвиборчий рух.

Дня 30. мая починають ся правибори до галицького союму. Вже лише три дні ділять нас від того речинця. Судьба висліду виборів зави- сима від правиборів, а сам акт виборчий, який призначено на 30. червця, є властиве фор- мальністю.

Обовязком повітових організаторів, від- поручників і взагалі всіх патріотів, яким до- рогі католицькі і народні ідеали, яким не ви- старчає самий крик, але хотять бачити позитивну працю, послідовну і передвиджуючу по- літику, подбати, щоби вибором правиборців нашого сторонництва мали забезпечений кін- цевий успіх. Мимо покольної лайки, яка під- няла ся в таборі націонал-демократів, треба твердо постояти аж до успіху.

„Przegląd poniedz.“ пише: „Христ.-су- спільні (сторонництво Барвіньського) усталили доси — як доносять нам з Самбора — отсі кандидатури: 1. Др. Маковей, директор учит. семінарії в Заліщиках — на Заліщани. 2. Проф. Гімя. Ковалів з Сянока — на Сянік. 3. О. Кучинський з Парижа — на Надвірну. 4. Проф. учит. семінарії Біленький з Самбора — на Самбір. В Станіславові наміряють христ. суспільники поставити кандидатуру о. крил. Гордієвського, а в Коломиї о. Русина.

„Провідники сторонництва радн. Двора Барвіньський і проф. Студинський запевнюють покищо, що не будуть кандидувати. В разі зміни тої постанови, проф. Студинський кандидував би в Косові, а радн. Двора Барвіньський в Бродах або в Богородчанах.“

Завначуємо, що се є покищо лише дне- вникарські комбінації.

Правда чи маневр?

В „Прикарпатській Русі“ поміщено вчера таку телеграму:

„Жовква. Передвиборчим українським відам, який відбув ся вчера, поставлено кан- дидатуру д-ра Михайла Короля на жовків- ський повіт(?)“

„Starorusini“ всеполяки і подоляки — viribus unitis,

або „Rada Narodowa“ в союзі з русо- філами.

„Przegląd poniedziałkowy“ містить ін- формацию від одного з визначних членів ста- рокурських русофілів такого знаменного змі- сту: „Завтра (27. мая) відбудуть ся загальні збори „Галицько-руської Ради“, на яких бу- дуть обговорювати виборчу акцію і усталені будуть кандидатури. Можливе, що — казав старокурський русофіл — підемо разом з все- поляками і подоляками в сільських громадах.“

Радикали перед виборами.

В „Громадській Голосі“ читаємо: „В по- неділок 26. с. м. відбуде ся в Станіславові зїзд ширшої управи української радикальної партії, при участі делегатів повітових ради- кальних організацій. Члени ширшої управи і делегати мають зібратися о 10. год. рано в канцелярії д-ра Льва Бачинського, при ул. Голуховського ч. 31. На сім зїзді будуть оста- точно затверджені радикальні кандидати до союму і буде обговорена наша тактика при виборах. Всі повітові управи радикальної пар- тії мають вислати на сей зїзд по п'ять деле- гатів. Делегати мають представляти ширшій управі У. Р. П. ситуацію в повіті і зробити пропозиції що до кандидатів, яких в своїх повітах будуть ставити.“

Русофіли-новокурники готують ся до виборів.

Такої метушні, як отсе тепер, не замі- чало ся давно між русофілами. В „Народній Конторі“ урядє 5 людей (1 урядник і 4 ака- деміки), які прямо засипують цілу Галичи- ну листами і відозвами. „Голосъ Народа“

вийде сего тижня в 20.000 примірниках. Всі русофільські студенти розіхали ся по селах.

Як довідуємо ся, ставляють новокурєні русофіли кандидатів ві всіх виборчих окру- гах східної Галичини і ві всіх округах Лем- ківщини.

„Прикарпатская Русь“ оголошує такі вістки з передвиборчого руху в своїм таборі: в Ярославі відбудуть ся довірочні збори у вторник 27. с. м., в Калуші в четвер 29. с. м. в Турці в середу 28. с. м. В Коломиї відбули ся вже 22. с. м. Референтом на сих зборах виступає звісний подорожник по Африці, Гецев.

Цікаві інформації про новокурєних русофілів подав якийсь старокурєник до „Prze- gląd-u poniedziałkow-ogo“: Дудикевичівці роз- винули вже енергічну передвиборчу акцію а за виборчими фондами шукають пильно пе- редівсім в Росії, представляючи там, що хо- дить о висвободженє російського народу з ав- стрійського і польського ярма. Не підлягає сумнівові, що Росія скріпить їх виборчі при- паси дуже значними фондами. В Петербурзі і Варшаві вже мали ся утворити навіть т. зв. „помічникі комітети“, на чолі яких стоять гр. Бобринський, проф. Дрогомирський і інші. Своєю дорогою — додамо від себе — се ли- ше фірма для тих пособій, які хто инший дасть, або вже дав.

Кандидатури соціалістів.

Польські соціалісти ставляють кандида- туру Дашиньського в Кракові, а д-ра Діаманда у Львові.

В польським таборі.

Пе розвитку „Rad-y Narodow-oi“ настало в польським таборі правдиве замішанє. Між консерватистами слідний розлом. Краківські консерватисти не хотять помагати подолякам або східно-галицьким обшарникам, які на спілку з всеполяками пособляють москвофі- лам. Людовці вивіпили війну і всеполякам і консерватистам; всеполяки демократам і лю- довцям. Через те замішанє не поставлено до- ся віяної певної кандидатури. Імовірно заклю- чать демократи союз з польськими поступов- цями і поставлять у Львові кандидатами Дверніцького, Рутовського, Левештайна і Лісе- вича.

Перед миром на Балкані.

Межи Болгарією і Грецією настали тяж- кі відносини. На різних точках приходять до колотнечі, а навіть формальних битв ме- жи військами сих обох держав.

Болгарська агенція оголошує такий ко- мунікат головної болгарської квартири: Дня 22. мая над раном почала грецька артилерія стрі- ляти до болгарського війська біля села Радо- лево над рікою Ангетіс. Болгари з початку не відповідали на пальбу, коли однак грецька артилерія ушкодила залізничний шлях і теле- графічну сполуку, розпочала й Болгари сль- ний огонь, рушили вперед з багнетами в ру- ці і приневолити Греків до втечі в напрямі залуви Орфано. Не була се перша напасть ві сторони Греків — каже комунікат.

Комунікат грецького міністерства загра- ничних справ доносить, що вчера вивязали ся дрібні сутички передної сторожі під Се- мальтон. Тривали они пів години. Два жовні- ри є легко поранені.

Львовдонські політичні круги уважають положенє з оглядом на болгарсько-грецьке не- порозумінє грізним, тим більше, що заключе- ний військовий договір між Грецією а Сербією є звернений проти Болгарії.

Бюро Райтера доносить, що до Солуня прибув грецький престолонаслідник кн. Кон- стантин, щоби обняти провід над армією. Грецька фльота відплила в Солуня, щоби ула- дати демонстрацію під Дедеагач і Кавала.

Болгари напали на Греків біля Нірїті і виперли їх із становища. Греки дофнули ся до Солуня. На північ від Тагазі кипить за- вязата битва, чути гарматні стріли.

„Daily Telegraph“ доносить, що грецько- сербський договір в справі військового співді- ланя на случай війни з Болгарією вже під- писано.

Грецька рада міністрів порішила вислати острій протест до Софії іза останних напа- дів болгарського війська на Греків. Такий са- мий протест зложено на руки болгарського консула в Атезах.

„Times“ довідує ся, що між Сербією і Грецією заключено вже рішучий договір що до поділу областей, після якого Болгарія не має одержати ніякої області з другої сторо- ни ріки Вардар. Греція має одержати міста Солунь, Фльорина, Драма, Кавала і Севек, а Сербія міста: Охрид, Монастир, Прілеп і Друзу.

Мирові переговори.

Вчера відбула ся жива обміна думок між відпоручниками союзників, а турецькими повновласниками. Осман Нізамі паша відбув дошу конференцію з грецьким відпоручником Страйтом і заявив, що Турки є противні вся- кій зміні предлози.

Полагада румунсько-болгарського непорозуміння.

Румунські часописи доносять, що петер- бурський протокол признає Румунії місто і кріпости Силістрию з 3-кілометровим поясом доквруг міста а також охорону народних і релігійних прав Ромунів в Македонії.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. Ві второк: руско-кат.: Ізидора; римо-кат.: Івана папи р. — В середу: руско-кат.: Пахомія; римо-кат.: Германа ел.

— Поєне подужанє Сьв. Отця. З причини по- вороту до здоров'я Сьв. Отця, Пія Х., дозво- лили лікарі, щоби Сьв. Отець відбував знова послухання. Вчера рано відправив Сьв. Отець в приватній каплиці перше богослуженє по своїм подужаню. Перед полуднем прийав в од- ній салі 150 путників з Італії, а по полудні на т. зв. подвірю Дамазія, 300 путників. Всім уділив Сьв. Отець в балькона благословеня.

— Парламентарне положенє. „Slav. Korrespon- denz“ доносить, що є мала надія, щоби фі- нансовий плян був полагоджений ще в сій се- сії і то в третім читаню. Після всякої імо- вірности малий фінансовий плян а також і злучена з тим службова прагматика можуть діждати ся здійсненя щойно з початком 1914. р.

— Видофанє з обігу банкнотів по 100 К. Ав- стро-угорський банк вицофує з обігу 100 коро- нові банкові білети з датою 2. січня 1910. р. Як остаточний речинєць до вицофаня є день 31. мая 1915. р. Від тоді почавши будуть приймати їх заведеві австро-угорського бан- ку виключно в дорозі вимини.

— З неділі. Вчера по полудні мав відбути ся на площі „Сокола-Батька“ фестин комітету школи ім. Давида. Фестин оголошено афіша- ми, а що дохід був призначений на симпатич- ну ціль, як удержанє рускої школи у Львові, то в означений часі явили ся на площі тися- чі народу ві всіх кругів руского населеня Львова. Але на диво, хоч була гарна погода і пороблено приготованя до фестину, ніхто з фестивального комітету не явив ся. Білетів вступу очевидно не продавано. Розчарована публіка розбрела ся відтак по міским парку, де був польський фестин. Через свою бай- дужність комітет школи ім. Давида стратив около 1.000 К, бо менше-більше тільки дохо- ду приносили фестивини, уладжувани на ту ціль тамтого року. — Вечером відбуло ся в салі „Сокола-Батька“ аматорське представленє „Ви- хованця“ виведене під режісерією п. Й. Ста- дника. Межи аматорами виступала п-ї Ста- дникова. Саля була повнісенька гостей. Гра аматорів була добра. Є се завязок постійного нашого театру у Львові.

— Нове польське сторонництво повстає у Льво- ві під назвою радикально демократичного. Ос- новують се сторонництво послі Брайтєр і Райцєс.

— Важна знахідка. „Times“ доносить, що в Єгипті віднайдево нову рукопись св. Еванге- лля. Купив его оден з зажожичи Американ- ців і жертвував вашінгтонському музеєви. Ру- копись є написана грецькою мовою і належить до найстарших Евангелій з 4. або 5. віка. Відносить ся она до листів св. Івана, Луки і Марка.

— Стежний лист за брошурою. Оден з учи- телів запитє нас о одну брошуру, а іменою одна шкільна окружна рада подала сего року до виробу учителям округа тему: „Чи дотеле-

рішна система шкільних лавок відповідає гігі- єнічним приписам та яку систему лавок на- лежить ввести операючи ся на брошурі Ver- padzikiewicza?“ Учителі одержали тему та не одержали до сего брошури, за якою агітує шкільна окружна рада. Щоби вдоволати ба- жаням ради чи. шк. інспектора розписали учи- телі листи по всім усюдам до книгарень і до всіх знакомих, які мешкають по містах. Всі розбігли ся за книжкою а тимчасом брошури такої нігде нема. Сею дорогою звертають ся учителі з просьбою о ласкаве вказанє, де і в яким краю можна набути сю книжку, яка має мати заголовок „O ławkach szkolnych d-ra Bernadzikiewicza“.

— Вістки з Парані. „Місіонар в Бразилії“ доносить, що австро-угор. консуль в Куритібі виїхав до Європи і, здає ся, більше вже не верне на то становище. Тимчасом заступає его п. Артур Осеткевич.

Коло Жангади появили ся недавно Ін- дияни-Ботокуди та своїм пекольним лаєм сполохали стадо волів. Товариша утікаючи падала в дебри і тим чином вгнуло 66 волів. Наші переселенці в Парані вже немало шкоди потерпіли від того дикого племені.

— Рускі оселі в Парані. „Місіонар в Брази- лії“ описує дальше рускі оселі в Парані, про- довжаючи опис оселі Іваї отсими словами:

Як показує звіт оселі Іваї з 1912. року, ліса управленого під посів збіжа було 1.872 гектарів. Сей простір видав у згаданім році 241.400 літрів пшениці, 1.646.409 літрів жита, кукурудзи зібрало 2.361.600 літрів, рижу 3.500 л. і т. н. з року на рік продукт ріллян- чий росте у великих степені. Розуміє ся, в недостачи залізничї (найблизша станція 11 миль), не можна думати про якусь управу споживних продуктів в цілі їх вивозу. Та може Бог дасть, що коли правительство по- веде сїть залізницю аж до Сете Керас, тоді і торговий рух збільшить ся. Оселя Іваї не пе- реходила таких подій в початках свого зало- женя як може яка инша оселя. Правда, і там багато нераз ватерпів ся наш нарід в почат- ках, але се не були часи з років 1895.

Оселя Іваї, як ми сказали, тягне ся у довжину 11 миль аж по ріку Іваївіа (доплив ріки Іваї). За нею зачинає ся нова оселя о- снована р. 1911. Апукарана. Русинів там нема. До оселі Іваї належить також мала оселя, віддалена від кольонійного седе 5 миль. Она зве ся Таїо (Тауо). Ся маленька оселя, віддалена від муніципального свого мі- ста Іпіранга 1 мило, займає 1.554 гектарів землі. Та оселя поділена на 85 шакрів. Там поселили ся 24 рускі родини; прочі, се Поля- ки з Росії або Німці. Кольонія „Таїо“ не має зовсім доброї землі; вже давно в самих по- чатках були стараня, щоби сі люди перене- сли ся дешінде, у иншу оселю, але стало на нічім. Крім нових переселенців, що прибули в Галичині в тім самім році що на Іваї, осі- ли ся деякі зі старих емігрантів. Крім сих, що поселили ся сільно на кольонії, не буде більше 25-и родин таких, що купили землі приватні. Що до будови кашлиць, то крім го- ловної церкви в седе Іваї, збудували недавно в С. Роке, а тепер лагодять ся ставити на лівій Терезіма, де 60 руских родин. Терезіма, се вже найдальші мешканці кольонії Іваї. Зе- мля добра, пінборів нема зовсім — за те під- сонє о много горячіше як в инших сторо- нах оселі. На склонах гір вже видіють плян- таций кави (власність бразиліянів). Вже близ- ше ріки Іваї, де кінчить ся оселя, по лісі роз- кинені над берегами ріки — повні корчі ци- тринові та давні надбережні овочі подібні до фіг. У оселю Іваї еміграція тепер не йде, хіба о стілько, що хтось з крєвних емігран- тів прибуває з Європи та поселяє ся на землях чи приватних, чи при рідні.

— Вічанє в Берліні. Вчера по полудні від- було ся на королівським замку в Берліні ві- ччанє княгині Вікторії Людєвни з кумберлянд- ським князем Ернєстом Августом. На улицях, які ведуть до замку, зібрало ся много людей. О 4. год. принесли урядники і офіцери гвар- дії до кімнати корону королівських княгинь, а цїсарєва вложила єї своїй дочці на голову. Тимчасом зібрали ся в каплиці всі запрошені гості, а між ними: канцлер, міністри, дипло- мати, державні і двірські достойники, члени дипломатичного тіла і ин. В кімнаті електо- рів явили ся: молода пара, цїсарска і князів- ска кумберляндска родина. Тут списано шлюб- ний акт, почім цїсар припоручив удати ся на релігійне сьвято. Похід творили: корпус пажів і герольди, дальше йшли старший маршалок двора, юккри, весільні гості і молода пара.

Молодий мав на собі гузарський однострій з лентою ордера Чорного Орла. Трен сукні молоді носили чотири двірські дами. За молодого парю йшли: німецький цісар в однострою полку гвардії з кумберляндської княгині, цісарева з кумберляндським князем, російський цар з англійською королевою, англійський король з престолонаслідницею, даліше два найстарші сини престолонаслідника в білим маринарським однострою, престолонаслідник, князі і т. д. У вході до каплиці прийняли молоді пару старший надворний провідник Дріандер і евангелістичне духовенство. Відси завели пару до вітаря. В хвили заміни шлюбних обручок дано 36 гарматних стрілів. Відтак удали ся монархи і князі в поході в поворотом до замку, де відбула ся гратуляційна дефіляда. З черги відбув ся двірський бенкет, при яким виголосив цісар Вільгельм тост в честь новоженців. В інших кімнатах відбули ся також бенкети достойників, дипломатів і т. п., загалом для 1.100 осіб. Святю закінчило ся о 5 год. по полудні. Конець свята творив танець зі смолоскипами. Є се двірська церемонія, в якій мівістри і двірські достойники зі смолоскипами в руках обводять новоженців по поодиноким кімнатах.

З нагоди сего свята надав англійський король державному секретареві, Яговові і німецькому амбасадорові в Лондоні, кн. Ліхновському, великі хрести ордера Вікторії. Цар надав державному секретареві, Яговові, ордер Олександра Невського, а державному підсекретареві, Цімерманові, ордер Анні І. кляси.

— **Впадини і катастрофи.** Оноді наступив вибух в Любліні при отворі збірника з киснем в хемічній лабораторії цукроварні „Люблін“. Присутній в хемічній лабораторії З. Ляковський, син звісного лікаря з Женеви і його помічник Недангевич роздерті на кусні. Практикант тяжко покалічений. Ціла лабораторія зовсім знищена. Огонь, який вибух, зараз погашено. — З Царгорода доносять: Американський корабель „Nevada“, який вилетів оноді з пристани в Смирні, налучив, виминаючи російський пароплав, на міни і затонув. На кораблі мало згинути 300 подорожних. 80 подорожних виратував човен французького кружляка, який був в пристані. — В законі Юрія в Соснівці завалило ся руштоване. Кількох робітників вгало і їх прислало руштоване. Два з них згинули, а оден тяжко покалічив ся. — З Саравва доносять, що в наслідок повені перервано залізничний рух межі Саравва а боснійським Бродом. Дворець Добой стоїть на 40 см. під водою. Понтон з саперами, який перевозив сіно з військового складу, вивернув ся загрожений повенню. Утопили резервоарні хорунжий Ходаковський і резервоарний капраль Дешль. Ходаковський був судивно в Кімполонзі на Буковині.

— **Женщина шпигуном.** Краківська поліція арештувала оноді в Величці якусь жидівку Розалію Брілівну, дочку власника складу тютюну в Варшаві, яка вже від двох років занімала ся в Галичині мнимо огородництвом, а в дійсності була шпигуном на услугах Росії. Якійсь час була она на практиці в Заліщинах і дуже часто їздила по Галичині.

— **Ворохобня у французійській армії.** Ціла Франція є ворожо настроєна проти 3 літньої військової служби. В деяких полках демонстрації перемінли ся в правдиву ворохобню, як се стало ся між швицями в 122. п. п. Один майор зловив сурмача, котрий давав знак до демонстрації, і кинув ним о землю. Жовір кинув ся на майора і почала ся борба між офіцерами і жовірами, котра трвала 3 четверти години. Зворохоблені жовіри вхопили ключі від порохівні, але ще в час вспили їм відібрати. 27 провідників ворохобні увязнено. Подібно діє ся і по інших полках. Маніфестацію на кладовищі Pere Lachaise поліція заборонила.

— **Зрада тайни Цепеліна.** Зі Штутгарту доносять про арештоване робітника Антонова, котрий зрадив тайну будови водупного корабля Цепеліна. Тайну видав Англії.

— **Число населення Берліна** виносило дня 1. мая с. р., після записків міської статистичної комісії, 2,085,000. В останній місяцях виказує число населення столиці Німеччини значний убуток. В самім марці убуло 13.000 мешканців, які перенесли ся на провінцію.

— **Славянська солідарність.** Один з приятелів нашої часописи прислав нам таку замітку: Вчора йшов я біля площі, де відбувала ся мячєва дужаня одної з польських дружин і чеської „Slavi“ з Праги. Чехи почувши від вібраної польської молодіжи чимало непри-

личних „славянських“ компліментів. Се однак не зашкодило, що вечером польські і чеські Славяни піли „на гумор“.

— **Теорія і практика соціалізму.** В Парижі почав ся страйк пекарів, супроти чого робітники покинули роботу в усіх пекарнях. В підміській ділянці Путо, в якій живуть самі соціалісти, і в якій місцева управа находит ся в руках робітників-синдикалістів, застановлено також роботу в пекарнях; між иншими почали страйк робітники кооперативної пекарні, основаної з цілю оборони пролетаряту перед визиском інших підприємств. Убоге населене місцевини Путо найшло ся прямо в розпучливім положенню. Щоби не допустити до голодової катастрофи і до вибуху заворушень, посадики міста соціаліст рішив покористувати ся війском. І ось тепер в соціалістичній пекарні „Мест“ ірацює 18 жовірів, приготворяючи печенє хліба для... соціалістів. Також і другі пекарні ізза нестачі робітників уживають хліба з сеї пекарні. Як бачимо, соціалісти виступають проти війска, але також не цурають ся користувати ним. Одним словом, соціалістичні теорії дійшли до крайнього абсурду.

— **„Рахманський великдень“.** В 25 днів по Великодні припадає „рахманський великдень“. Після поняття наших селян, ті дивні люди „Рахман“ живуть десь далеко за морями, десь аж під землею просто під нами. Не знають они, ні численя часу, ні назви днів, ні жадних свят. Обходять она тільки оден великдень. Є звичай у нашого народу шкаралупу зі святачній яєць кидати на ріку. Та шкаралупа пливе помалу до моря, а звідтам запливає аж в рахманський край. Рахмани бачучи шкаралупу зачинають святкувати свій великдень, котрий припадає о 25 днів пізніше, бо стілько часу потреба, щоб заплисти в їх край. Ще до нині наш нарід здержує ся в той день від тяжкої роботи, як від ораня, сіяня і т. д. Хто би поважив ся в той день тяжко працювати, того можуть „рахмани“ страшно покарати. А як она вміють карати за зневажане свого свята, то ось що старі люди оповідають: Одного разу вийшов на поле, коло села Куронатник, батько з сином на сам „рахманський великдень“ волами орати. Та ледво зачепив плугом, як почув з під землі звук звонів і радісні пісні. Нараз з поміж звуку звонів і співів дав ся чути острый голос. „Старче, вертай до дому, бо тяжко тя покараєм, коли будеш наше свято зневажати“. Але старець не послухав, лиш даліше орав. Нараз дав ся чути страшений шум і гуркіт, а з помежи того шуму і гуркоти дали ся чути проймаючі голоси, котрі говорили: „Проклятий будь невадженний чоловіче! За се, щось зневажив наше свято, будеш за кару в нашій землі орати, поки світа та сонца“. По тих словах земля розступила ся і поглотила в себе старця з сином, волами і плугом. А на то місце виступила вода і тепер є моряри. І ще нині показують люди то місце, де стала ся така подія.

А старі люди приказують, що як би хто на „рахманський великдень“ пійшов на то місце і натрафив на ту саму хвилю, коли він запав ся і приложив ухо до землі, то почув би голос звонів і співів, а серед того почув би також і голос плугатора, як викрикує „Гей, гей воли, соб, цабе“. — В Дубшарі, 20. мая 1913. — Р. С.

— **Статистика балканської війни.** Сербске урядове бюро оголошує дані що до останньої балканської війни. Після сего виказує заняла Болгарія на области війни 59.000 кв. км., Сербія 60.000, Чорногора 5.000, а Греція 11.000 кв. км. Підчас війни уоружила Болгарія 450 тисяч війска, Сербія 402.000, Греція 150.000, а Чорногора 45.000. В наслідок війни має Болгарія інвалідів 40.000, Сербія 21.000, Чорногора 8.000, а Греція 6.000. Кошти війни виносила в Болгарію мільярд 50, міль, в Сербію 717 міль, в Чорногорію 165 міль, а в Греції 340 міль франків.

Оповідки.

— **Іменованя і перенесеня.** Міністер судівництва надав місяця судив судьям в окрузі львівського кравого суду: М. Котковському в Добромилі, Ю. Станевичеві в Бучачі, а судьям: др. Б. Баторові в Чорткові і Т. Ляковському в Калуші місце судив в окр. львівського кр. суду; надав місце судив: суд здюнк. Т. Мендівському в Бучачі і авскультантам: З. Лобаваї в Доляні, др. М. Покорному у Львові, О. Маларкевичеві в Дрогобичі, М. Папковичеві в Борині, І. Мантлеви в Солотвині, Б. Лаврів-

скому в Луці, В. Шрагерові в Підгайцях, М. Самовичеві в Городенці, С. Вайнглерові в Козовій, Н. Габерові в Старій Соли, В. Михалевичові в Обертині, М. Грицакови в Грималові, І. Роздолєви в Косогі, В. Роздолєви в Кракові, Г. Полянському в Дрогобичі, О. Цілінському в Вишнівчику, А. Єндикові в Цішанові, і А. Туряньському в Калуші, переніс судив: Ч. Бравна з Товстого до Судової Вишні, С. Бергера з Дрогобича до Самбора, Ол. Курпяка з Войничова до Заболотова, Р. Гіжовського з Луки до Добромиля і Ч. Турчанського з Золотоного Потока до Копичинцеві.

— **Конкурс** на посаду залізничного лікаря в Підволочиськах розписано з речинцем вношеня подань до 1. червця.

Посмертні оповістки.

— **Григорій Бучинський**, учитель в Узінні коло Станіславава, помер в суботу в львівській шпталі в 30-ім році житя. В. с. п.!

— **Роман Турчманович**, укінчений богослов помер дня 21. мая в заведеню в Кульпаркові по довгій і тяжкій недугаї в 38. році житя. В. с. п.!

Головна Управа Українського Педагогічного Товариства

переслала нам отсей комунікат до поміщеня:

Вибрана на загальних зборах Товариства в 1911 р. Головна Управа мала перевести савнацію фінансів Товариства, які через будову великої бурси при ул. Поточького найшли ся в дуже оплакнім стані. Сю свою задачу она сповнила та хотіла як раз тепер здати перед загалом членів точний звіт із своєї діяльності.

В тій цілі виготовлено та напечатано вже звіт з діяльності Управи та звіт рахунковий за рік 1910/11 та 1911/12, з наміром склакати в місяці маю загальні збори Товариства. Однак зваживши усі обставини, рішила ся Головна Управа відложити речинець загальних зборів на час по шкільних феріях, та уважає вказаним, подати отсим до відома загалу отсі причини, які єї до того спонукали:

1) Після постанов нового статута адміністраційний рік Товариства зачинає ся разом зі шкільним роком, значить ся, урядоване нової Управи було обмежене на дуже короткий час, так як вже 1. листопада с. р. мусіло би оно кінчати ся, а до того в сім короткім речинці припадають шкільні феріи, коли то діяльність Управи силою факту синає ся.

2) З кінцем цвітня с. р. закупила Головна Управа по довгих заходах каменницю при ул. Зофії Хшановської ч. 9., в якій має з початком слідуочого шк. року найти приміщенє бурса Товариства. В тій цілі мусять там бути переведені безпробовочно відповідні адаптації, яких пляни вже виготовлені.

3) З початком мая с. р. довершила Головна Управа також купна площі при ул. Садівницькій ч. 77., та задумує вже з початком найближшого шк. року приступити до будови власного дому для бурси Товариства. О виготовленє плянів сеї будови мусить Управа старати ся чям скорше, так як будова бурси повинна би розпочати ся зараз по шкільних феріях.

4) В останніх часах виявила ся конечна потреба розширеня нашої відділової школи, так як дотеперішне її приміщенє в каменіці при ул. Мохнацького рішучо на другий рік немислиме. Тож і ся справа не терпить проволок і тому Головна Управа вже довгий час основно нею займає ся та сподіє ся її в найближшій часі успішно розвязати чи то череа перебудову офіційн каменіці при ул. Мохнацького, чи через закупно дому відповідного для сеї школи.

Всі ті справи, які ми тут навели, пильні, переважно находит ся в тоці полагодженя та не терплять проволок, яка би з природи річи мусіла наступити через обняте урядованя новою Управою. Тож теперішня Головна Управа уважає своїм моральним обовязком довести сеї справи бодай до такого стану, щоби нова Управа могла легко в них зоривнтувати ся та даліше їх успішно повести.

До наведених висше моментів, які спонукали Головну Управу до відложеної речинця

загальних зборів, прилучує ся ще не менше важний згляд на фазу, в якій находит ся в сю пору справа внутрішньої реорганізації Товариства. І так поважне число наших Філій як раз на днях внесло поданя до намісництва в справі своєї переміни на кружки або скликуює в найближшій часі свої збори для порішеня сеї переміни.

Даліше 25 Філій та Педагогічних Кружків на старім статуті досі не вспили поробити ще заходів в напрямі своєї реорганізації. Наляжить сподівати ся, що справа реорганізації кружків поступить в найближших місяцях значно вперед, так що на найближших заг. зборах можна вже буде зробити точний перегляд стану усіх Кружків Товариства.

Отсе сі згляди, які спонукали підписану Управу продовжити свій мандат та думаємо, що загал Членів Тов-а, зваживши усі висше наведені моменти, вповні одобрить се наше становище.

Львів, дня 25. мая 1913.

За Головну Управу У. П. Т.:

Антін Гладушовський Константина Малицька
за голову. секретарка.

Нічні роздумуваня сьв. Августина.

Після Арнольдїя і Гайзера приладив о. І. Плавюк.

(Даліше).

Трета ніч.

Ласка.

Над кораблем розпустила ніч свої спокійні і сонливї крила. Чути лиш сумний скрегіт щоглів, шепіт вітрів і шум филь, перерізуваних кораблем. Царює глибока тишина. Лиш керманіч не спить, він дивить ся, звідки вітри, яке небо і море, щоби після того кермувати судном. Свобідний від гамору дня, чим я сам від себе відчужив ся, вертаю гадкою до величних розважань о Бозі і чоловіці.

Одиноке і перше жерело, перша і послідна мета всіх річий, я вибрав ся на своїм кораблику на просторе море, щоби колись добити до певної пристани. Ти єси могою одинокою пристанію. Всьо инше то для мене пустиня, пустар, філясте море, котрим хочу переправити ся. Золото, розкоші, слава і всьо, що лиш красного земля може дати, се лиш мрака, що зорови неосторожного смертника обіцуює спокійну пристань, щасливий берег і блаженний край там, де в дійсности панують лиш повені, небезпеки і бурі. Ти, що з височин управляєш вселенною, Ти веди мене по сім морю, подай пригожї вітри, щоби я устеріг ся вирів, сирен і поконав бурі. Покажи мені напрям, який має заняти і позволь мені щасливо добити ся до місця мого призначеня. Твоя воля єсть, щоби я був обачний підчас небезпечної плави? І я обачно розглядаю ся довкруги себе, то звертаю свої очі до Тебе. Покажи мені праву стежку, покажи де грозить мені украта небезпека.

О, сам чоловік єсть собі на жаль обильним жерелом своїх нещастя і сумною причиною страшного упадку. Тож учи ся, чоловіче, передовсім себе пізнавати. А мимо того він мучить ся, силкує ся, трудить ся, а все учить ся того, що не конечно єму треба знати, жая і умирає і єсть для себе чужинцем. В многократний спосіб блудять через се люди, гублять ся, падуць і сходять з того світа. Але чи лиш вистарчить чоловікови знати самого себе? Ні, треба висше знести єго вір; треба розважати про него в тім яснім світлі, що єго розсвітає над чоловіком висше єство, треба питати єго Творця. Віц один, що сотворив чоловіка, може совершенно ясно пояснити природу і призначенє чоловіка.

Чоловік не єсть тою звязячою частиною, яку на собі носить в сім скороминяючійм житю. То, що ми з літама ростемо і знов маліємо, що потребує земської поживи, се лиш вишнє поволока чоловіка. Чоловік се укритє єство, що оживляє сю глину. Він єсть на землі пунником, чужинцем, навіть єго пожива не єсть земска. Він належить до висших кругів, єго поживою є правда, мудрість, єго красою є чистота, єго образом образ Всевишнього, єго житєм Бог.

Тут творить ся чоловік, тут розпочинає своє житє, але не бачить ще дня. Аж тоді родить ся, як увільнить ся і позбуде ся тягару матерії, через смерть розстає ся з сьм житєм. І як тоді народить ся, такий буде на віки. Коли тут заводіє его склонностями чиста невинність, побідносна чеснота і кермує его волею, тоді вступає він в той сьвіт, що є утворений після найкрасшого взору правдивої краси. Тоді замешкує в нїм, ученику вічного Блага, Божий дух, що ніколи не вселить ся в нечисту селитьбу. Тоді чоловік на ново відродить ся і буде ясїти від блиску ясїючого в нїм божества. Він на ново відродить ся, а при сїм его божестві відкриває ся сейчас укрите величєство, що ставляє его висше всіх видимих сотворїнь і зближає до божества. Але коли ним заволодіють шалені непогамовані пристрасти і віддадуть на поталу пристрасти, тоді полишає він свою земську поволуку, обезображений, огидний, як який виродок, як виродок без житя, бо дух Божий від него далеко. О, надприродне сьвітло, небесне сьвітло, що его всеблагий Бог каже засьвітити своїм дітам серед темної пїтьми ночі, направляй радо мої стопи за вірним провідником, св. Письмом і дозволю менї відкрити вічні правди, котрі Бог укрив перед нами. Він радо відкриває ся тим, що жадні науки в серцю слухають радо Его голову, а скриває ся перед гордими смертниками, слїшними прякловниками сотвореної мудрости. Глухий знайде діамант і не знає его оцінити, бо він ще необроблений; а як знайде его мудрець, радісно підоймає, обробить бічні стїни і має дорогу річ. Так і гордий дурак не знаходить в св. Письмі вічного вїсного, лиш людські слова і маловажать собі їх. Побожне серце приймає їх з почитанєм і під сирю лупиною відкриває укрите значїне і там знаходить скарби Божої мудрости.

Тут наводить мене гадка в шаленїм летї на ті щасливі днї прастарого сьвіта. Ще лунав відгомін того всемогучого голосу, що в нїчого сотворив необмежений небозвід. Чудуючи ся першим сьвітлом, ясїли звїзди. Порупенї вперше порушаючою силою перебігали планети своїм безконечнїм дорожжєм, котрі визначив Предвїчний. Земля зеленїючи від многих ростин, випала ся невиданою до тепер красою під погідням і ясним небом. А мнєгорібне море дістало від рік першу дань. Із скло-ву гїр спішили на дїл шепїтливї молодї жерела; а жвавї птички прославляли ще в чистих воздухах руку Того, що їх сотворив. А вся ніч доперва тепер розпочала велику похвальну пісьнь, що так різнородними мовами прославляє свого предвїчного Сотворителя. Тодї був чоловік праведний, бо такий вийшов з рук Сотворителя. В его душі ясїли ненарушимо величїні цїхи небесного Отця. Его дух був повний того жару житя, що его вдунули Божї уста. Він жив, а всі прерїжнї сотворїня, що его окружали, з почесною корїня ся перед ним, узнаючи в нїм могучого сина їх Сотворителя. Щасливий горбде, милий побуте, де сам Господь покликав розкоші яко товаришки красної невинности: о, як коротко видїли ви чоловіка в такїм блаженнїм станї. В твою привїтливу область вступила вина! Красне сотворїне, що з разу було так привадне, стало добровільною добычєю жорстокого потвора, котрого донькою єсть смерть! о, як гордо єсть власть, котру собі присвоїв! Милїй краю, ти був сьвідком гордої змїни, через що Божий Сив, Его любоб і розкїш, виступив проти Него, яко бунтївник, яко ворог. Ти бачив природу, вірну Свому Павови, що хотїла поклати невдячнїкїв і уоружити ся пїмстою проти прованївших ся грїшнїкїв. Ти бачив нуждарїв, на глум вїших сотворїнь неважених, приголомшених, придавлених чорним ровм гїркої журби і болю, котрі вибирають ся на прикре прогнанє. Так то приготувив грїх одного чоловіка той потоп лиха, що пїзнїйше все спливав на нещасливих грїшнїкїв. Земле, ти гїрке пристановище вигнанцїв; мої короткі днї не вистарчають, щоби я належно оплакав всі нещастя своїх населенцїв. Они похиленї без спочинку справляють твої ниви, котрі їм з трудом і потом подадуть кусник хлїба. Виджу, як часто навіщає землю страшний голод і їх повалює до землї. Тут доскулює снїг і крїпкий мороз, там горяча спека, то небо покриває постійно хмарами, що з них рїками пливе шкїдливий дощ, вітри, бурї, землетрус, хижї звїрї і їдовитї мухи. Виджу безконечну громаду недуг, що на всі сторони розходять ся, виджу вїйну, пошести, що смер-

тоносними стрїлами нищать народи. Де єсть така країна, знава смертникам, що тисячекратно не вносили би ся з неї наріканя? Де та земля, що ще не орошена слезами? Де та земля, що єї порох не був би змішаний з колїдним порохом смертю скошених людий? Ви бїднї смертнїкї, вас давить житє, вас поглощає грїб; але се не є найбільше нещастє, яке у вас оплакую!.. Гїрша спадщина припала вам в участї від тої нещасливої хвилї, коли згрїшїв ваш прародїч. Наслїдники бунтївника родимо ся яко Божї вороги і Его ненависть — що є гїршою смертю від тої, яка нищить наше земське тїло — маємо в собі від першого дня житя.

Неначе матїр, що з шаленої жорстокости нищить, давить і губить нїжнї члени тої дитини, що ще не народила ся і тим проганяє духа і житє, так тоді втїснула ся в першого чоловіка смертна отруя непослуху, убила его духа, бо розлучила від Бога і убила в нїм его нещасливе потомство. Дятого розтїгає ся его нещаслива розлука від дателя житя і на его дїти і ми від нашого рождєства носимо в собі трупа духа, котрий слабими узами лучить ся з членами, що також віддали смерти на поталу. О! Ми всі сухе зівяле галузе від сухого і зівялого пня. Така наша судьба і она не змїнила би ся, як би обїдженїй Бог не змилосердив ся над бїдним грїшником і его потомством. Ви столїтя просьвітї, ви столїтя, що подивляли Божї чуда, що на один рух розпростер небо як шатро над лустими просторами, що сотворив день і ніч і цїлій прїродї приписав незмїннї закони, давїть ся, я звїщаю вам бїльшї чуда, чуда любови і милосердя.

(Дальше буде).

Надїсланє.

(За сю рубрику Редакція не відповїдає).

Красвий адвокат Др. Евген Гвоздецкий

отворив канцелярїю у Львовї при ул. Красїцких ч. 6.

Телеграми

з дня 26. мая.

Прага. Деякі днєвнїкї впервають, що небажком наступить іменованє правительствен-ного комїсаря для Чех.

Монахїв. „Baier. Staats-Ztg.“ доносить, що дня 3. червця с. р. прїбуде до Відня князь регент Людвик разом зі своєю женою в відвїднї до цїсаря Франца Йосифа.

Петербург. Урядовий орґан „Росїя“ обговорює в довнїй статї стрїчу монархїв в Берлїнї і прїходять до висновка, що відвїднї царя в Берлїнї треба уважати як ознаку трєвалости мира.

Бїлгород. „Tribuna“ доносить, що Болгария виявила вже свою готовїсть відступити Сербїї всі спїрнї области, з вїмком Монастира і Охридї. На се однак Сербїя не годить ся.

Вїдень. З Петербурга доносять, що російське правительство домагає ся, щоби поробленї заміри в начерку Альбанї, а іменно в тїм напрямї, щоби на дальше задержати зверхнїсть Туреччини, а дальше, щоби економічнї питання розглядала фїнансова конференция в Парижї, а не конференция амбасадорїв в Лондонї.

Будапешт. (ТКБ). Головнїй комїтет опозицїї постановив, що опозиция не возьме участї в нївнїшнїм засїданю соїму, бо буде оно мати чисто формальне значїне.

Тонїо. (ТКБ). В станї здоровля мїкада наступило загальне поліпшенє.

Вїдень. (ТКБ). Полковник Альфред Редль, шеф головного штабу VIII корпусу в Празї, відобрав собі житє нїчї в ночї в однїм з готелїв середмїстя.

Петербург. До днєвнїкїв доносять з Лодї, що в селї Пятюк прїйшло відчас процесї до сутїчок межї католиками а марїявїтами. По обох сторонах є много тяжко ранених.

Турин. Серед резервїстїв в тутешнїх казарнях вибухла ворохобня. Резервїсти домагали ся увільненя.

Жїноча приватна учительська семїнарія в Городенцї. Фїлія тов. „Учительська Громада“ в Городенцї приступає з новим шкїльним роком 1913/14 до утвореня української приватної семїнарії жїночої в Городенцї. Введенє в житє і управу тої нової української інституцї поручила фїлія управителя української прив. гїмназї Антонови Крушельницкому, тому просить ся всіх інтересованих звертати ся до него по інформацїї в справї сеї семїнарії. Шкїльнї оплати від замїсцевих (що мешкають в Городенцї) 10 К місячно, від місцевих і від тих із сїл, що будуть доходити з дому, 15 К місячно.

Зголошеня прїймає управа семїнарії (в канцелярїї гїмназї) кожного дня до 30. червця, а вписи 29. і 30. червця і 31. серпня, та 1. до 5. вересня с. р. 543(1—3).

КНИЖОЧКА НА ЧАСІ

РЕВУН

сатира Осипа Маковоя з образами Струханчука

коштує в Книгарнї Наукового Тов. ім. Шевченка у Львовї (Ринок 10) 1 К (з поштовою чересилкою 1 К 20 с).

Чудовї образи кисти арт. маль. п. О. Курїласа.
I. Пречїста Дїва — Мати Руського краю.
II. Ісус Христос — небесний Учитель.

Сї чудовї образи (одиноки на народних мотивах) вїшпалї вірно після ориґїналія у всіх природних красках.

Цїна за пару оправлених образів: в рамках дубових з опакованєм К 20 — місячно К 3
" золотих " " 24 — " К 4
" маґонїових " " 28 — " К 4
" спеціальних " " 34 — " К 5

Вїсплає за поспїлатою або на рати: М. Кри-вечинїй. Львїв. Ринок ч. 10. 520(X)

Рух залїзничих поїздів

обовязуючий з днєм 1. мая 1913 Р. після часу середно-європейского.

Замїтна. Поїзди поспїшнї означенї грубим друком. Години нїчнї від 600 вечером до 559 рано означенї підчеркненєм чисел мїнутових.

Тригїзу до Львова	
на головнїй дворець:	
З Кракова: 222, 542, 6220, 725, 845, 955, 110*, 125, 220S, 530, 751†, 825, 940	*) в Тарнова. §) від 15/5 до 30/9 включно щоденно.
†) в Городка яг. від 1/6 до 30/9 вкл. щоденно. о) З Мостиск.	
З Пїдволочиск: 715, 1125, 147S, 215, 525, 1030, 1048†	†) З Красного. §) від 15/5 до 30/9 вкл. щоденно.
З Черновець: 1207, 523*, 543*, 740, 1028†, 145, 535, 631, 925	*) З Станїславава. †) З Коломиї. *) З Ходорова в кождий день по недїлі і сьвятї.
Зї Стрия: 720, 900, 1140, 620, 1100, 1042S, §) від 15/6 до 8/9 включно лишень в недїлі і римо-кат. сьвятя.	
Зї Самбора: 745, 955, 148, 830	
Зї Сокаля: 705, 100, 738	
З Яворова: 804, 420	
З Пїдгаєць: 1120, 1020	
Зї Стоянова: 950, 630	

на дворець „Львїв-Пїдзамче“:	
З Пїдволочиск: 658, 1105, 133*, 158, 506, 1012, 1031†	†) З Красного. *) від 15/5 до 30/9 включно щоденно.
З Пїдгаєць: 726*, 1049, 1001, 1200S	*) в Винник. §) в Винник лиш в суботу.
Зї Стоянова: 931, 611	

на дворець „Львїв-Личакїв“:	
З Пїдгаєць: 708*, 1031, 303* 941, 1143S.	*) З Винник. §) З Винник в суботу.

на головнїй дворець:	
З Брухович: щоденно 655	
щоденно: від 1/5 до 30/9 726	
від 1/6 до 31/8 837, 1100, 341, 515, 930	
в недїлі і римо-кат. сьвятя: від 1/5 до 31/5 341, 930	
від 1/6 до 31/8 154	
З Янова: щодня: від 16/5 до 15/9 911, від 1/6 до 31/8 125	
в недїлі і римо-кат. сьвятя: від 11/5 до 31/8 1010	
З Любїня: в недїлі і римо-кат. сьвятя від 11/5 до 8/9 900	
З Винник: лиш в суботу 1216	

КІНО „КОПЕРНІК“
Sans-Rival
ул. Коперника ч. 9.
у Львовї.

Представленя відбувають ся щоденно від год. 4 по пол. до 11. в ночї. В недїлі і сьвятя від 3 до 11.

— Добїрна програма. —

489

Товариство взаємного кредиту

„Джїстер“

у Львовї, ул. Руска ч. 20.
Телефон ч. 788.

заснованє при Товариствї взаїмних обезпечєнь „Джїстер“ в р. 1895, на підставї закана о стоваришенях з р. 1873.

Одвїчальнїсть членів обмежена до подвійної висоти удїлу.

Цїлю Товариства є удїлюванє кредиту своїм членам рїльникам обезпеченим в „Джїстрі“ від бїльше лїт.

Вїдсотки від вкладок 4%, без потрученя рентового податку.

Вїдданї прїймає і вїплачує Каса Товариства в урядових годинах, від 8. до 2. в полуднє.

Контю в Почтовїй Щаднїцї 35.527

Жїрове Контю в австро-угор банк.

Щаднїчї вїдданї К 3,683.428—

Власнїй маєток К 474.302—

Удїленї позички К 4,494.957—

Канцелярїї Товариства отворенї перед полуднем

Тригїзу зі Львова	
з головнїго двїрця:	
До Кракова: 1235, 335, 825, 832, 126†, 205S, 245, 340*, 550, 700, 780, 1110	*) До Яшева. §) від 15/5 до 30/9 включно щоденно. †) До Городка яг.
До Пїдволочиск: 608, 1040, 200, 245S, 255†, 840, 1115	†) До Красного. §) від 15/5 до 30/9 включно щоденно.
До Черновець: 245, 610, 910, 1003, 230, 312*, 552†, 750, 1100	*) До Станїславава. †) До Коломиї. *) До Ходорова в кождий день перед недїлю і сьвятю.
До Стрия: 725, 1102S, 150, 650, 815, 1125, §) від 15/6 до 8/9 вкл. лиш в недїлі і римо кат. сьвятя.	
До Самбора: 652, 905, 350, 1050	
До Сокаля: 750, 235, 750, 1135*	*) До Рави рускої (лише в недїлі).
До Яворова: 840, 631	
До Пїдгаєць: 555, 453	
До Стоянова: 805, 600	

з двїрця „Львїв-Пїдзамче“:	
До Пїдволочиск: 623, 1100, 214, 258*, 312†, 902, 1132	†) До Красного. *) від 15/5 до 30/9 включно щодня.
До Пїдгаєць: 609, 134*, 515, 1040S.	*) лиш до Винник. §) До Винник лиш в суботу.
До Стоянова: 822, 611	

на дворець „Львїв-Личакїв“:	
До Пїдгаєць: 628, 153*, 536, 745*, 1059S.	*) Лише до Винник. §) До Винник лиш в суботу.

з головнїго двїрця:	
До Брухович: що дня: 600	
щоденно: від 1/5 до 30/9 421.	
від 1/6 до 31/8 724, 1005, 225, 615, 835	
в недїлі і римо-кат. сьвятя: від 1/5 до 31/5 225, 835	
від 1/6 до 31/8 1247	
До Янова: щоденно: від 16/5 до 15/9 303, від 1/6 до 31/8 1015	
в недїлі і римо-кат. сьвятя: від 11/5 до 31/8 111	
До Любїня: в недїлі і римо-кат. сьвятя від 11/5 до 8/9 225	